

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල (පුද්ගලික) සමාගමේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්ථානාධිකාරයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් , වේතනාන්විත මහභැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද ,අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය , ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,

- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාගම සතු පිරිවැය රු.5,320,075 ක් වූ දේපළ, පිරිසිදු හා උපකරණවල ක්ෂය කාල සීමාව අවසන් වී පැවතියද විගණන වර්ෂය තුළදී ද එම වත්කම් භාවිතා කරනු ලබන බවට විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය. මේ අනුව සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 17 වන කොටසේ ඡේද අංක 17.19 අනුව එම වත්කම් වල ඵලදායී ජීව කාලය නිවැරදිව ඇස්තමේන්තු ගත කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.	සමාගම සතු මූල්‍ය තත්ත්වය මත බාහිර පාර්ශවයක් මගින් වත්කම් වල ඵලදායී ජීව කාලය ගණනය කිරීම ප්‍රායෝගිකව දුෂ්කර වී ඇත. එබැවින් එක් එක් වත්කම් කාණ්ඩ වශයෙන්, ඒ සඳහා පත්කරන ලද කමිටුවක් මගින් වත්කම් වල ඵලදායී ජීව කාලය ඇස්තමේන්තු කිරීමට ඉදිරියේදී කටයුතු කරනු ලැබේ.	ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව කටයුතු කල යුතුය.
(ආ) 2012 වර්ෂයේදී රු.2,500,000 ක පිරිවැයකට අගය කර තිබූ අංක GG-9396 දරන කැබ් රථය සමාගම විසින් භාවිතා කරනු ලැබූ ද සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 2 වන කොටසේ ඡේද අංක 19 අනුව 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට පිළියෙල කර තිබූ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ ජංගම නොවන වත්කම් යටතේ අදාළ වත්කම හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.	මෙම GG 9396 දරණ කැබ් රථය පරිසර අමාත්‍යාංශය නමින් ලියාපදිංචි කැබ් රථයක් වන අතර එය පවරා ගැනීම සඳහා සමාගමේ මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රමාණවත් නොවේ. කැබ් රථය පවරාගත් පසු ජංගම නොවන වත්කම් යටතේ ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.	ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව කටයුතු කල යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාගම විසින් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති තුළ දක්වා ඇති පරිදි අඩමාණ ණය සහ බොල් ණය සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ වෙන් කිරීමක් සිදු කර නොතිබුණි.	පිලිගනිමි. ඉදිරි වර්ෂයන්හි මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී අඩමාණ ණය හා බොල් ණය සඳහා වෙන් කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.	ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති අනුව අඩමාණ ණය සහ බොල් ණය සඳහා වෙන්කිරීමට කටයුතු කල යුතුය.

1.5.3. ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සේවක අර්ථසාධක අරමුදල සහ සේවා නියුක්තයන්ගේ භාර අරමුදල මගින් විගණනය විසින් ලබාගත් තොරතුරු වලට අනුව 2021 හා 2022 වර්ෂයට අදාළව සේවක අර්ථසාධක අරමුදල සඳහා දායක මුදල් ගෙවීම ප්‍රමාද වීම මත පිළිවෙලින් රු.259,600 හා රු.169,225 ක අධිභාර සහ 2021 හා 2022 වර්ෂවලට අදාළව	2022 වර්ෂයට අදාළව සේවක අර්ථසාධක අරමුදල සඳහා රු.169,225 ක අධිභාරයක් සමාගම වෙත පනවා නොමැත. සේවා නියුක්තිකයන්ගේ භාරකාර අරමුදල සඳහා පනවා ඇති අධිභාරය 2022 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකසන අවස්ථාවේදී	පනත් මගින් නිර්දේශිත ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතා අනුව කටයුතු කල යුතුය.

සේවා නියුක්තයන්ගේ භාර අරමුදල සඳහා සමාගම වෙත ලැබී නොතිබුණි. දායක මුදල් ගෙවීම් ප්‍රමාද වීම මත පිළිවෙලින් රු.29,205 හා රු.28,537 ක අධිභාර පනවා තිබුණද එම අධිභාර මුදල් 2022 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

- (ආ) KJ-4483 මෝටර් රථයේ වාර්ෂික රක්ෂණ මුදල ලෙස රු.89,662 ක් 2022 සැප්තැම්බර් 14 දින ගෙවා තිබූ අතර එයින් 2023 වර්ෂයට අදාළ රු.37,359 ක මුදල උපවිත පදනම යටතේ ගිණුම්ගත නොකර සමාලෝචිත වර්ෂයේ වියදම ලෙස කපාහැර තිබුණි. 2023 වර්ෂයේ ගිණුම් සකස් කිරීමේදී රක්ෂණ මුදල උපවිත පදනම යටතේ ගිණුම් ගත කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව කටයුතු කල යුතුය.
- (ඇ) සමාගමේ 2022 වර්ෂයේ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය තුළ කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්වීම් යටතේ ලැබිය යුතු දෑ වල වැඩිවීම රු.8,991,693 ක මුදල් ගලායාමක් ලෙස දක්වා තිබුණ ද වර්ෂය තුළ ලැබිය යුතු ශේෂයේ වෙනස්වීම් අනුව එම අගය රු.1,519,441 ක මුදල් ගලායාමක් බව නිරීක්ෂණය විය. වර්ෂය තුළ ලැබිය යුතු දෑ වල ශේෂයන් වෙනස්වීම් අනුව එම අගය රු.1,519,441 ක් වේ. අතපසුවීමකින් එය රු.8,991,693.00 ක් ලෙස සටහන් වී ඇත. අවසන් ගිණුම් පිළියෙල කිරීම හා ඉදිරිපත් කිරීම නිසි අධීක්ෂණයක් යටතේ සිදු කල යුතුය.
- (ඈ) සමාගම විසින් විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද 2022 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන කට්ටලයෙහි ඇතුළත් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය තුළ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමාගමේ මුදල් ශේෂය ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමාගමේ මුදල් ශේෂය මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය තුළ දක්වා ඇත. අවසන් ගිණුම් පිළියෙල කිරීමේදී හා ඉදිරිපත් කිරීමේදී නිසි අධීක්ෂණයක් යටතේ සිදු කල යුතුය.

1.5.4 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාගමේ 2022 වර්ෂයේ වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ වල විස්තරාත්මක කාල විශ්ලේෂණය, 2022 වර්ෂයේ මුදල් අත්තිකාරම් ලබාදීමේ ලේඛනය සහ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු මුදල් අත්තිකාරම් ශේෂයේ විස්තරාත්මක ලේඛනයක් 2024 අප්‍රේල් 08 දින විගණනය වෙත ලබාදෙන ලෙස දන්වා සිටියද 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වන වගන්තිය අනුව විගණන කටයුතු සඳහා තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. මේ අනුව 2022 වර්ෂයේ මූල්‍ය විගණන විෂය පථය සීමා වී තිබුණි.	2022 වර්ෂයේදී මුදල් අත්තිකාරම් ලබා දීමේ ලේඛණයක් පවත්වාගෙන ගොස් නොමැති අතර 2024 වර්ෂයේ සිට එම ලේඛනය පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කර ඇත.	විගණන පනතේ විධිවිධාන අනුව කටයුතු කල යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>සමාගමේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු ශේෂය තුළ වර්ෂයක් ඉක්මවූ රු.1,287,868 ක ශේෂයක් පවතින බව නිරීක්ෂණය වූ අතර එම ලැබිය යුතු ශේෂයන් අයකරගැනීම සඳහා සමාගම කටයුතු කර නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙන් ලැබිය යුතු ලෙස සඳහන් කර තිබූ රු.248,482 ක මුදල එම කාර්යය සිදු නොකිරීම හේතුවෙන් ලැබිය යුතු ශේෂයෙන් 2024 වර්ෂයේදී ඉවත් කිරීමට කටයුතු කරන ලදී.</p>	<p>ලැබිය යුතු ආදායම් රැස් කර ගැනීමට කටයුතු කල යුතුය.</p>

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
----------------------------------	--------------	------------------------------	----------

(අ) 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනත

<p>83 වගන්තිය</p>	<p>සේවා නියුක්තිකයෙකුගේ පාරිශ්‍රමිකයක් ගෙවන අවස්ථාවේ දී සේවා නියුක්ත ආදායම මත බදු අඩු කළ යුතු අතර එසේ බදු ලෙස අඩු කරන ලද සමස්ථ මුදල පසුව එළඹෙන මාසයේ 15 වන දිනට පෙර දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් වෙත ප්‍රේෂණය කළ යුතු වුවද 2015, 2016 හා 2017 වර්ෂවල සමාගමේ සේවයේ නියුක්තව සිටි ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හා මූල්‍ය නිලධාරීගේ උපයන විට ගෙවීම් බදු ලෙස අඩුකර ගෙන තිබූ රු.326,000 ක මුදලක් වර්ෂ 8 ක පමණ ප්‍රමාද කාලයකින් පසු 2023 සැප්තැම්බර් මස දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් වෙත ප්‍රේෂණය කර තිබුණි. මෙම ප්‍රමාදය සඳහා වගකිව යුතු පුද්ගලයන් නිශ්චය කර රාජකාරි පැහැර හැරීම සම්බන්ධව විනයානුකූලව කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>මේ වන විට මෙම ප්‍රමාදයන් වළක්වා නියමිත දිනට අදාල ගෙවීම් දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් වෙත ප්‍රේෂණය කිරීමට කටයුතු කර ඇත.</p>	<p>පනතේ විධිවිධාන අනුව කටයුතු කල යුතු අතර වගකිව යුතු නිලධාරීන්ගෙන් මේ සම්බන්ධ හේතු විමසිය යුතුය.</p>
-------------------	--	---	--

(ආ) 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනත

<p>(i) 131(1) වගන්තිය</p>	<p>සෑම සමාගමක්ම මෙහි පස්වන උපලේඛනයෙහි නිශ්චිතව සඳහන් කාරණා ඇතුළත් වාර්ෂික වාර්තාවක්, යටත් පිරිසෙන් සෑම වර්ෂයකටම වරක් නියමිත ආකෘතියෙහි රෙජිස්ටාර්වරයා වෙත භාර දෙනු ලැබිය යුතු වුවද සමාගම ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>මේ සම්බන්ධයෙන් සමාගමේ ලේකම් සම්බන්ධීකරණය කර ගනිමින් ඉදිරි කටයුතු කරමින් පවතී.</p>	<p>සමාගම් පනතේ ප්‍රකාරව කටයුතු කල යුතුය.</p>
---------------------------	--	--	--

- (ii) 223(1) වගන්තිය මෙම වගන්තිය ප්‍රකාර සමාගම විසින් අධ්‍යක්ෂකවරයා හා ලේකම්වරයන් පිළිබඳ ලේඛනයක් පවත්වා ගෙන යා යුතු වුවත් එසේ කටයුතු කර නොතිබුණි. සමාගම විසින් අධ්‍යක්ෂවරයන් හා ලේකම්වරයන් පිළිබඳ ලේඛනයක් පවත්වාගෙන යාමට ඉදිරියේදී කටයුතු කරනු ලැබේ. සමාගම් පනතේ වගන්ති ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
- (iii) 223 (2) වන උප වගන්තිය (අ) , (ආ) 2020 හා 2021 වර්ෂයන්හි සමාගමේ අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය හා ලේකම්වරු වෙනස් වී තිබුණද මෙම වගන්තිය ප්‍රකාරව එම වෙනස ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා නියමිත ආකෘතියට අනුව රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා වෙත යැවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් සමාගම විසින් කටයුතු කරමින් පවතින අතර අදාළ තොරතුරු බොහොමයක් මේ වන විට සමාගමේ ලේකම්වරයා වෙත යොමු කර ඇත. තවදුරටත් අවශ්‍යව ඇති තොරතුරු ද ඉතා ඉක්මනින් ලබා දීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. සමාගම් පනතේ වගන්ති ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
- (ඇ) රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ 2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන චක්‍රලේඛය
- (i) මාර්ගෝපදේශ අංක 4.2. (h) විගණන කමිටුව මාස 3 කට වරක්වත් පැවැත්විය යනු බවට දක්වා තිබුණ ද 2022 වර්ෂයේදී එක් විගණන කමිටු රැස්වීමක් පමණක් පවත්වා තිබුණි. 2024 වර්ෂයේදී විගණන කමිටුව මාස 03 කට වරක් පැවැත්වීමට සැලසුම් කර ඇත. චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
- (ii) මෙහෙයුම් අත්පොත ඡේද අංක 2 මෙහෙයුම් අත්පොතේ 2 ඡේදය ප්‍රකාරව සමාගම විසින් මෙහෙයුම් පද්ධති සහ පාලන ක්‍රමවේදයන් ස්ථාපිත කර නොතිබුණි. සමාගම ඉතා සීමිත කාර්යමණ්ඩලයක් මත ක්‍රියාත්මක වේ. ඒ අනුව හැකි උපරිම අයුරින් මෙහෙයුම් පද්ධති හා පාලන ක්‍රමවේදයන් මේ වන විට ස්ථාපිත කර ඇත. චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව මෙහෙයුම් පද්ධති හා පාලන ක්‍රමවේදයන් ස්ථාපිත කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- (iii) මෙහෙයුම් අත්පොත ඡේද අංක 3.1 (i) 2022 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් සමාගමේ බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය හා කාර්ය මණ්ඩලය අනුමත කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. කාර්ය මණ්ඩලය අනුමත කර ගැනීම සඳහා 2020 වර්ෂයේ සිට අඛණ්ඩව කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ කටයුතු කර ඇත. පරිසර අමාත්‍යාංශය වෙත කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව වෙතින් කාර්යමණ්ඩලය අනුමත කරගැනීම සඳහා ඉල්ලීම් කර ඇත. කාර්ය මණ්ඩලය අනුමත වීමෙන් පසු බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය සකස් කර අනුමත කර ගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. නොපමාව බඳවාගැනීමේ පටිපාටිය හා කාර්යමණ්ඩලය අනුමත කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

- (iv) මෙහෙයුම් අත්පොත ඡේද අංක 6.7 සමාගම විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ වාර්ෂික වත්කම් සත්‍යාපනයක් සිදු කර නොතිබුණි. සමාගම විසින් 2022 වර්ෂයට අදාළව වාර්ෂික වත්කම් සත්‍යාපනයක් සිදු කර නොමැති අතර 2023 වර්ෂයේදී වත්කම් සත්‍යාපනයක් සිදු කරන ලදී. වනුලේඛ ප්‍රකාරව වත්කම් සත්‍යාපනය සිදු කල යුතුය.
- (v) මෙහෙයුම් අත්පොත ඡේද අංක 7.3 සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මූලික කාර්යසාධන දර්ශක (KPI) අනුමත ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හා අයවැය සමඟ (KPI) කාලානුරූපීව සමාලෝචනය කර නොතිබුණි. මූලික කාර්යසාධන දර්ශක අනුමත ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හා අයවැය සමඟ සමාලෝචනය කිරීම 2022 වර්ෂය තුළ සිදු කරනු නොලැබිණි. නමුත් 2024-2028 වර්ෂයන් පාදක කරගනිමින් සකස් කරන ලද උපායමාර්ගික සැලැස්මට අනුව 2024 වර්ෂයේ සිට අදාළ ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කිරීම සිදු කරනු ලැබේ. මූලික කාර්යසාධන දර්ශක අනුව ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හා අයවැය සමාලෝචනය කල යුතුය.
- (vi) මෙහෙයුම් අත්පොත ඡේද අංක 7.4 මෙහෙයුම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සමාගමේ භෞතික හා මූල්‍ය ප්‍රගතිය, කාරක ප්‍රාග්ධනය, මුදල් ප්‍රවාහයන්, ද්‍රවශීලතා මට්ටම සහ තත්ත්වයට (Debt Position) අදාළ වාර්තාවන් මාසිකව පරීක්ෂා කර නොතිබුණි. මේ වන විට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සමාගමේ මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ කරුණු පරීක්ෂා කරනු ලැබේ. වනුලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කල යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ සමාගමේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 2,530,071 ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ ලාභය රු. 196,388 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.2,333,683 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනයට සමාගමේ මෙහෙයුම් ආදායම් යටතේ හරිතාගාර වායු ප්‍රකාශ සත්‍යාපන ආදායම් වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාගම ක්ෂේත්‍රයේ සැලකිය යුතු තරඟකාරිත්වයකට මුහුණ දෙන බැවින් ක්ෂේත්‍රය තුළ තම පැවැත්ම තහවුරු කර ගැනීමට සහ වෙළඳපොල කොටස වර්ධනය කරගැනීම සඳහා විස්තීරණ අලෙවිකරණ උපායමාර්ග සහ පරිවෘත්ත ක්‍රියාත්මක කල යුතු වුවද සමාගම විසින් 2022 වර්ෂයේදී ප්‍රවර්ධන සහ අලෙවිකරණ කටයුතු වෙනුවෙන් කිසිදු වියදමක් දරා නොතිබුණි.	2022 වර්ෂය වන විට ආයතනය විසින් අදාළ වර්ෂයේ අලෙවිකරණ කටයුතු ලෙස, විද්‍යුත් තැපෑල මගින් සේවාදායකයන් දැනුවත් කිරීම, කොළඹ ආසන්නයේ ඇති ආයතන වෙත ගොස් සේවාදායකයන් දැනුවත් කිරීම, ආයතනයේ තොරතුරු ඇතුළත් අත්පත්‍රිකා තැපැල් මගින් සේවාදායකයන් වෙත යැවීම හා දුරකථනය ඔස්සේ සම්බන්ධ කරගැනීම සිදු කරනු ලැබීය. පෙර වර්ෂවල පැවති මූල්‍ය දුෂ්කරතා හේතුවෙන් මූල්‍ය වෙන්කිරීමක් සිදු නොකරන ලදී. නමුත් 2024 වර්ෂයේදී ඒ වෙනුවෙන් මුදල් වෙන් කිරීමක් සිදු කරන ලදී.	තරඟකාරිත්වයට මුහුණ දීමට හැකි ආකාරයට සැලසුම් සකස් කල යුතුය.

3.2 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
------------------------	-------------------------------------	-----------------

<p>ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2 වගන්තිය අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි. තවද සමාලෝචිත වර්ෂයේ රු.70,000 ක මුද්‍රණ යන්ත්‍රයක් සහ රු.756,000 ක් වටිනා ලැප්ටොප් පරිගණක යන්ත්‍ර 04 ක් මිලදී ගෙන තිබුණ ද එහිදී ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 1.2.1 හි අපේක්ෂිත අරමුණ වන ප්‍රසම්පාදනයේ ආර්ථිකබව, කාලෝචිත බව සහ ගුණාත්මකභාවය උපරිම කිරීමට හැකිවන පරිදි ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියක් අනුගමනය කර නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>සමාගම විසින් 2022 වර්ෂය සඳහා ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොමැති අතර 2023 හා 2024 වර්ෂයන් සඳහා ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම පිළියෙල කර ඇත. මේ වන විට සමාගම විසින් වත්කම් මිලදී ගැනීමේදී ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය අනුගමනය කරනු ලබයි.</p>	<p>ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ ප්‍රතිපාදන අනුව ප්‍රසම්පාදන සැලසුම් සකස් කර ඒ අනුව කටයුතු කළ යුතුය.</p>
--	--	---

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
------------------------	-------------------------------------	-----------------

<p>රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ 2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති 01/2021 දරන වක්‍රලේඛයේ මාර්ගෝපදේශ අංක 6.6 අනුව කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව හා අවසන් ගිණුම් මූල්‍ය වර්ෂය අවසාන වී දින 60 ක් ඇතුළත විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද සමාගම විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් ගිණුම් මාස 12 ක් ප්‍රමාද වී එනම් 2024 මාර්තු 05 වන දින ඉදිරිපත් කර තිබුණි.</p>	<p>පිලිගනිමි. සමාගම මේ වන විට මෙම තත්ත්වය අවම කර ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතින අතර 2024 වර්ෂයේ ගිණුම් නියමිත දිනට ඉදිරිපත් කළ හැකි වන සේ කටයුතු කරමින් පවතී.</p>	<p>වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.</p>
--	---	---